

## MARIJAMPOLĖS SŪDUVOS GIMNAZIJOS 9 (I GIMNAZIJOS) KLASIŲ MENTORYSTĖS PROGRAMA

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos mentorystės programa (toliau Programa) skirta 9 (I gimnazijos) klasių mokinių gyvenimo įgūdžių ir mokėjimo mokytis kompetencijų ugdymui, socialinei emocinei sveikatai stiprinti, mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų glaudesniai bendradarbiavimo skatinimui ir įtraukiojo ugdymo raiškos plėtojimui gimnazijoje.

2. Programa atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo (1991 m. birželio 25 d. Nr. I-1489) 3 straipsnyje keliamus uždavinius: išugdyti kiekvienam asmeniui vertybines orientacijas, leidžiančias tapti doru, siekiančiu žinių, savarankišku, atsakingu, patriotiškai nusiteikusiu žmogumi, išlavinti dabartiniam gyvenimui svarbius jo komunikacinius gebėjimus, padėti įsisavinti žinių visuomenei būdingą informacinę kultūrą, užtikrinant valstybinės kalbos, užsienio kalbų ir gimtosios kalbos mokėjimą, informacinį raštingumą, taip pat šiuolaikinę socialinę kompetenciją ir gebėjimus savarankiškai kurti savo gyvenimą ir sveiką gyventi. Programa atitinka Geros mokyklos koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, nuostatas ir tikslus. Programa dera su VŠĮ „Lions Quest“ nuoseklia ir ilgalaike socialines ir emocines kompetencijas ugdančia prevencine programa „Raktai į sėkmę“.

3. Programos prasmė: užtikrinamas sėkmingas naujų mokinių startas gimnazijoje, teikiama pagalba mokinių įvairovei (tiek akademinį pasiekimų, tiek iš nepalankaus SEK (socialinio, ekonominio, kultūrinio konteksto), įgyvendinamos naujos mokymosi ir gyvenimo gimnazijoje strategijos, inovatyvi valdymo kultūra, kuriama mokykla visiems ir kiekvienam. Investuojama į vadovų, mokytojų, klasės auklėtojų (mentorių), vadybines ir pedagogines kompetencijas, užtikrinant ugdymo kokybę bei sukuriant saugią ir draugišką aplinką sėkmingam mokinių ugdymui(si), kiekvieno mokinio integracijai.

4. Programos esmė: vienai mokinių klasei skiriami du mokytojai-mentoriai, kurie rūpinasi mokinių socialine-emocine sveikata, ugdymosi rezultatais, padeda ir palaiko sunkiame integravimosi gimnazijoje etape, greičiau identifikuoja mokinių mokymosi problemas, pastebi ir sprendžia kylančius konfliktus tarp mokytojų ir mokinių, formuoja stipresnę bendruomeniškumo jausmą. Skiriamas mentorių komandos vadovas (kuratorius), koordinuojantis mentorių veiklas, diegiantis pasidalytosios lyderystės vadybos modelį, buriantis ir telkiantis mentorių komandą. Pasibaigus mokslo metams, II gimnazijos klasėje lieka tik vienas mentorius, kaip klasės auklėtojas, o antrasis mentorius gali vėl dirbti su nauja I klasių mentorių komanda.

5. Mokiniai aktyviai įtraukiami ne tik į veiklas, bet ir į planavimo procesus: skatinami išsakyti lūkesčius, nusistatyti savo siekiamus tikslus, siūlyti įvairias veiklas, reflektuoti ir į(si)vertinti bendras veiklas.

6. Mentorystės programa paremta idėja kuo daugiau veiklų individualizuoti ir tenkinti konkrečius mokinio poreikius, todėl veiklos detalizuojamos mėnesiui, tariantis visai mentorių komandai. Mentoriai susitaria tiek dėl konkrečių klasei aktualių temų, tiek dėl naudojamų veiklų metodų. Programoje pateikiamos tik rekomendacinės mėnesio veiklų temos, jas mentoriai gali keisti pagal poreikį, klasės kontekstą ir sprendžiamas problemas, kilusius iššūkius.

7. Įgyvendinant mentorystės programą, rekomenduojama organizuoti kuo aktyvesnes, įtraukias veiklas įvairių poreikių, gebėjimų ir polinkių mokiniams: kviestis svečius, organizuoti išvykas, vykdyti įvairius projektus už klasės ir gimnazijos ribų.

## II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

### 8. Programos tikslai:

8.1. Ugdyti gimnazijoje savarankiškas, sąmoningas, išsipareigojusias kitiems ir tėvynei, aktyvias ir visapusiškai išsilavinusias asmenybes;

8.2. sukurti gimnazijoje darnią, socialiai bei emociškai sveiką, darbingą bei pagarbą bendravimo kultūrą;

8.3. padėti I gimnazijos klasių mokiniams sėkmingai integruotis į Sūduvos gimnazijos bendruomenę ir pasiekti kuo geresnių ugdymosi rezultatų savo galimybių ribose.

### 9. Tikslams pasiekti keliami **uždaviniai**:

9.1. I gimnazijos klasių mokinių pažinimas, ankstyvas poreikių ir problemų identifikavimas bei tikslinga pagalba;

9.2. suburta profesionali, bendradarbiaujanti ir nuolat tobulėjanti mentorių komanda, kuri sėkmingai įgyvendina programos keliamus tikslus;

9.3. individualizuotas temų, metodų ir veiklų planavimas bei taikymas užsiėmimuose;

9.4. savalaikis reagavimas į aktualijas ir nuolatinis bendradarbiavimas tarp mokytojų, mokinių, gimnazijos administracijos, švietimo pagalbos specialistų ir tėvų (globėjų, rūpintojų).

## III SKYRIUS PROGRAMOS VEIKLŲ APRAŠYMAS

| Eil. Nr. | Sudėtinė dalis (tema)                     | Veiklos apibūdinimas                                                                                                                                                                                                                    | Metodai                                                                                                              | Ugdomos bendrosios ir dalykinės kompetencijos                                                                             | Trukmė (val.) |
|----------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1.       | Rugsėjo mėnuo<br>„Susipažinti ir pažinti“ | Vedami užsiėmimai, kurie padeda geriau pažinti mokinius, mokiniams padeda operatyviau susipažinti su bendraklasiais, su gimnazija, vyksta susitarimai su mokytojais, priimamos klasės taisyklės, aptariamas gimnazisto garbės kodeksas. | „Ledlaužio“ metodai; kolektyvo būrimo metodai, pokalbiai, diskusijos.                                                | Pažinimo<br>Kultūrinė<br>Kūrybiškumo<br>Komunikavimo<br>Pilietiškumo<br>Socialinė<br>emocinė ir<br>sveikos<br>gyvensenos. | 8 val.        |
| 2.       | Spalio mėnuo<br>„Mokomės mokytis“         | Supažindinami mokiniai su mokymosi strategijomis, savivaldaus mokymosi modeliu, ieškoma individualių mokymosi ir motyvavimo būdų.                                                                                                       | Paskaitos, diskusijos, pasidalijimai patirtimis, konkrečių atminties lavinimo ir mokymosi metodų taikymo pavyzdžiai. | Pažinimo<br>Kūrybiškumo<br>Komunikavimo<br>Socialinė<br>emocinė ir<br>sveikos<br>gyvensenos.<br>Skaitmeninė               | 4 val.        |
| 3.       | Lapkričio mėnuo                           | Aptariamos esminės vakarietiškos                                                                                                                                                                                                        | Pokalbiai, diskusijos,                                                                                               | Kultūrinė<br>Socialinė                                                                                                    | 4 val.        |

|    |                                               |                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |        |
|----|-----------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|    | „Mano pasaulis ir kaip jame nepasiklysti“     | visuomenės vertybės, jų svarba kiekvienam žmogui ir visai visuomenei, gimnazijos bendruomenei. Aptariami sveikos gyvensenos privalumai ir principai. | situacijų, filmų, knygų aptarimas, svečių vizitai ir gimnazijos švietimo pagalbos specialistų pagalba. Tolerancijos dienos renginiai.                                                                  | emocinė ir sveikos gyvensenos. Pažinimo Pilietiškumo Kūrybiškumo Komunikavimo                                 |        |
| 4. | Gruodžio mėnuo „Dalintis gerumu“              | Su mokiniais kalbama apie savanorystę ir pagalbą šalia esantiems, apie empatiją ir Kalėdų tradicijas.                                                | Organizuojama I klasių mokinių Kalėdų mugė, kurios tikslas - paremti stokojančius. Mugė organizuojama laikantis tvarumo.                                                                               | Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos. Kultūrinė Pilietiškumo Kūrybiškumo Skaitmeninė Komunikavimo Pažinimo | 4 val. |
| 5. | Sausio mėnuo „Pilietiškumas ir patriotizmas“* | Aptariamos pilietiškumo ir patriotizmo sąvokos bei jų reikšmė tiek kasdieniame gyvenime, tiek valstybės istorinėje raidoje.                          | Pokalbiai, diskusijos, filmų, istorinių pavyzdžių aptarimas (užsiėmimai R. Juknevičiaus muziejuje), dalyvavimas Sausio 13-osios, Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimuose.                        | Pilietiškumo Kultūrinė Socialinė emocinė Kūrybiškumo Pažinimo Komunikavimo Skaitmeninė                        | 4 val. |
| 6. | Vasario mėnuo „Asmeninė vadyba“               | Pirmojo pusmečio mokymosi rezultatų ir savijautos gimnazijoje aptarimas, sėkmių ir iššūkių identifikavimas bei sprendimų ieškojimas.                 | Gimnazijos švietimo specialistų ir mentorių darbas su mažesnėmis mokinių grupėmis ar individuliai, „pasitikėjimo rato“ ar „pasitikėjimo pašto“ metodų taikymas, pokalbiai, diskusijos, darbas grupėse. | Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos. Kultūrinė Kūrybiškumo Komunikavimo                                   | 4 val. |
| 7. | Kovo mėnuo „Žemė mūsų planeta“                | Aptariamos ekologijos, tvarumo ir atsakingo vartojimo temos.                                                                                         | Pokalbiai, diskusijos, filmų, straipsnių, aktualijų aptarimas, svečių                                                                                                                                  | Pažinimo Kūrybiškumo Komunikavimo Socialinė emocinė ir                                                        | 4 val. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                               |                                                                                                                                                                      | vizitai ir išvykos į MATC-ą.                                                                                                                                                                                           | sveikos gyvensenos. Skaitmeninė                                                                               |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Balandžio mėnuo<br>„Savanorystė – ką ir kodėl reikia žinoti?“ | Mokiniai supažindinami su savanorystės idėja, galimybėmis ir nauda. Skatinama aktyviau prisidėti prie įvairių visuomenės problemų sprendimo.                         | Pokalbiai su savanoriais iš užsienio ir su savanoriaujančiais Lietuvoje. Išvykos į „Maisto banką“, dalyvavimas akcijoje „Darom“.                                                                                       | Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos. Kultūrinė Pilietiškumo Kūrybiškumo Skaitmeninė Komunikavimo Pažinimo | 4 val.  |
| 9.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Gegužės mėnuo<br>„Gyvenimas už ekrano“                        | Su mokiniais aptariamos saugaus elgesio internete taisyklės, kylantys iššūkiai ir atsiveriančios galimybės, mokomasi socialinių tinklų naudojimosi etikos taisyklių. | Pokalbiai, diskusijos, įvairių užduočių atlikimas, kviestinių svečių paskaitos, pavyzdžių analizė ir aptarimas. Diskusijos apie propagandą ir dezinformaciją.                                                          | Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos. Skaitmeninė Kultūrinė Pilietiškumo Kūrybiškumo Komunikavimo Pažinimo | 4 val.  |
| 10.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Birželio mėnuo<br>„Pabaigai...“                               | Metų mokymosi rezultatų ir savijautos gimnazijoje aptarimas, sėkmių ir iššūkių analizė bei metų veiklų aptarimas ir pristatymas bendruomenei.                        | Gimnazijos švietimo specialistų ir mentorių darbas su mažesnėmis mokinių grupėmis ar individuliais, pokalbiai su mokytojais ir tėvais. Pasiruošimas ir dalyvavimas I klasių mokinių talentų šventėje „Kartu linksmiau“ | Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos. Kultūrinė Pilietiškumo Kūrybiškumo Skaitmeninė Komunikavimo Pažinimo | 4 val.  |
| Iš viso val.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                               |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               | 44 val. |
| *Visus metus vyksta nuolatinis mokinių mokymosi ir elgesio stebėjimas, palaikomas ryšys su gimnazijos švietimo specialistais, V GK, mentorių kuratoriumi ir tėvais (globėjais, rūpintojais). Per metus vyksta 2 tėvų susirinkimai ir atvirų durų dienos, individualūs pokalbiai su tėvais (pasirašant / aptariant trišales sutartis). |                                                               |                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |         |

10. Programa stiprina šių mokinių kompetencijų raišką ugdymo procese:

| Kompetencijų sritis      | Kompetencijos                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Pažinimo kompetencija | 1.1. Skatinama mokinių motyvaciją mokytis, pažinti save ir pasaulį, įgyjami įgūdžiai suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį.<br>1.2. Mokiniai mokomi mokytis, išsikelti savo mokymosi tikslus ir kritiškai reflektuoti savo mokymosi kelią. |

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija | <p>2.1. Ugdomas atsakingas požiūris į save, savo veikimą grupėje ir mokoma vadovautis bendražmogiškomis vertybėmis.</p> <p>2.2. Deramas dėmesys skiriamas sveikos gyvensenos propagavimui ir gyvenimui pagal ją.</p> <p>2.3. Mokomasi pagarbiai priimti bei vertinti savo ir kitų požiūrių panašumus ir skirtumus, siekiant darnaus sugyvenimo visuomenėje.</p>                                                                                                                                                                       |
| 3. Kūrybiškumo kompetencija                              | <p>3.1. Per įvairias veiklas mokomasi identifikuoti įvairias problemas ir ieškoma kūrybiškų sprendimo būdų.</p> <p>3.2. Skatinama kelti idėjas, mokoma jas pristatyti, bendradarbiaujant kurti jų įgyvendinimo planą ir jas įgyvendinti.</p> <p>3.3. Ugdoma asmeninė atsakomybė už kūrybinių sprendimų priėmimą, bet skatinama nebijoti klysti, mokomasi ieškoti etiško sprendimų.</p> <p>3.4. Mokosi prognozuoti socialinių, ekonominių, politinių ir kultūrinių procesų raidą, projektuoti ateitį ir vertinti galimas pasekmes.</p> |
| 4. Komunikavimo kompetencija                             | <p>4.1. Mokiniai įvairiais būdais ir formomis, naudodamiesi IT ir medijomis, mokosi pateikti savąją nuomonę, supratimą ir jį pagrįsti.</p> <p>4.2. Mokosi kultūringai diskutuoti, išklaudyti ir argumentuoti, pagarbiai ginti savo nuomonę.</p> <p>4.3. Išmoksta kritiškai vertinti gaunamą informaciją.</p>                                                                                                                                                                                                                          |
| 5. Pilietiškumo kompetencija                             | <p>5.1. Mokiniai puoselėja ir reflektuoja šiandienos gyvenime tokias svarbias vertybes, kaip demokratija, humaniškumas, tolerancija ir kt.</p> <p>5.2. Aptaria demokratinės visuomenės puoselėjimo iššūkius, valstybingumo svarbą.</p> <p>5.3. Įvardija ir analizuoja Lietuvos, Europos ir pasaulio demokratijai kylančius iššūkius.</p>                                                                                                                                                                                              |
| 6. Skaitmeninė kompetencija                              | <p>6.1. Mokosi naudotis skaitmeninėmis technologijomis užduotims atlikti, problemoms spręsti, dirbti, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti informaciją, efektyviai, tinkamai, saugiai, kritiškai, savarankiškai ir etiškai kurti ir dalytis skaitmeniniu turiniu.</p> <p>6.2. Mokosi saugaus naudojimosi skaitmeninėmis technologijomis, asmens duomenų bei privatumo saugos skaitmeninėje erdvėje, tinkamo skaitmeninių technologijų naudojimo siekiant saugoti aplinką.</p>                                                        |
| 7. Kultūrinė kompetencija                                | <p>7.1. Aiškinasi kultūros bei istorijos vaidmenį asmens pasaulėvaizdžiui ir tapatybei.</p> <p>7.2. Mokosi analizuoti Lietuvos, Europos ir pasaulio kultūros dinamiką, skirtingų kultūrų socialinius ir istorinius kontekstus bei jų įtaką socialiniams santykiams.</p> <p>7.3. Aktyviai dalyvauja įvairiose kultūrinėse veiklose ir mokosi jas vertinti.</p> <p>7.4. Mokosi kritiškai vertinti įvairius stereotipus, atsiradusius dėl kultūrinių skirtumų.</p>                                                                       |

#### IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Mokiniai skatinami pozityviu grįžtamojo ryšiu. Sistemingai stebima mokinių socialinė emocinė savijauta, mokymosi pažanga, vyksta elgesio stebėseną, sėkmės ar iššūkiai individualiai aptariama su mokiniais, o, esant poreikiui, ir su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais, administracija.

12. Mentoriams už darbą apmokama išnaudojant klasės auklėtojo ir kitas bendruomenės veiklai skirtas valandas.